نام و نام خانوادگی:	جمهوری اسلامی ایران	نام درس:فارسی	محل مهر
پایه: دوازدهم	وزارت آموزش و پرورش	تاریخ امتحان: 1401/10/7	آموزشگاه
رشته تحصیلی:ریاضی ، تجربی و انسانی	اداره کل آموزش وپرورش استان مازندران	ساعت برگزاری: 8 صبح	
کلاس:	اداره آموزش وپرورش شهرستان آمل	مدت امتحان: 70 دقیقه	
	دبیرستان تیزهوشان		

ردیف	متن سوال صفحه (1)	بارم
	قلمرو زبانی (7 نمره)	
	1-معنی واژه های مشخص شده را بنویسید(هر مورد 25/.)	1
	الف)در نفیرم مرد و زن نالیده اند ب)گفت:والی از کجا در خانهٔ خمار نیست	
	ج)مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است د)آن باغ پر از گل های رنگین در سموم سرد این عقل بی درد پژمرد	
	2-املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید(هر مورد 25/.)	1
	الف)عشق هر کسی را به خود راه ندهد و به همه جایی (معوا / مأوا)نکند.	
	ب)گفت تا (داروغه – داروقه) را گوییم ، در مسجد بخواب	
	ج)در شهر سیرجان (اتراق/اطراق) کردیم.	
	د)برجسته ترین شاگرد (حوزهٔ/حوضهٔ) ادیب بزرگ بود.	
	3-در گروه کلمه های زیر،چهار مورد نادرستی املایی وجود دارد درست هر یک را بنویسید.	1
	«باثق و بلند - بی خردان سفله - نفس پیر مقان- شرزه شیر ارقند - تریاق و پادزهر- مسطور و پوشیده - دست انابت - غایت القصوای مقصود	
	4-نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید.	1
	الف)کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران ب)پدرم به رفاقت و هم نشینی من سخت خو گرفته بود.	
	ج)پنهان مکن آتش درون را د)بنشین به یکی کبود اورند	
	5-در عبارات زیر نوع وابسته های وابسته را مشخص کنید.	0/5
	الف)فردای همان روز ترقّی را رها کردم. ب)کوهستان هوای کاملاً آفتابی دارد.	
	6-در هر یک از موارد زیر حذف به چه قرینه ای صورت گرفته است؟	0/5
	الف)همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار / شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری	
	ب)چه نیکو گفت با جمشید دستور / که با نادان نه شیون باد و نه سور	
	7-نوع «را» در مصرع مقابل چیست؟ «گفت نزدیک است والی را سرای آن جا شویم»	/25
	8-در بیت زیر یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی مشخص کنید.	0/5
	«محرم این هوش جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست »	

9-بیت زیر چند جمله دارد؟

«روزها گر رفت ، گو رو ، باک نیست / تو بمان ، ای آن که جز تو پاک نیست»

10-الگوی ساخت کدام عبارت،نهاد+مفعول+مسند+فعل است؟ /25

الف)صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب ب)مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند

11-در کدام گزینه هستهٔ گروه اسمی درست مشخّص نشده است؟

الف)همان پهلوان نامی شاهنامه ب)پنج اصله درخت کهنسال /25

ج)جاودانگی قصه عشق د)نخستین روز مدرسه

12-فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید.

الف)زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست ب)گفت:«والی از کجا در خانهٔ خمار نیست؟» 0/5

قلمرو فکری (8 نمره)

الف)ابیات و عبارات زیر را به نثر روان معنی کنید. (5 نمره)

1-درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته /75

2-ای مادر سر سپید بشنو / این پند سیاه بخت فرزند /75

3-سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق 1

4-گفت:از بهر غرامت جامه ات بیرون کنم / گفت: پوسیده است ،جز نقشی ز پود و تار نیست 1

5-در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت 0/5

6-هم بر انگارهٔ عشق آبادش ساخته اند. 0/5

7-هنگام چریغ آفتاب در کنار قنات بودیم. 0/5

ب)درک مطلب 3 نمره

1-مفهوم کلّی بیت زیر را بنویسید. 0/5

«خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است»

2-نوشتهٔ «از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی قرن بیستم ناچار شده به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ ها پناه ببرد .» یادآور چه مثلی است؟ 0/5

3)از کدام جملهٔ الف یا ب مفهوم بیت « هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی بر کشد / وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای » قابل استنباط است ؟ 0/5

الف) چون به درخت گل رسیدم ، بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت .

ب) واصفان حلیهٔ جمالش به تحیر منسوب که : ما عَرَفناکَ حقَّ مَعرِفَتِک

4-در عبارت زیر از کتاب کویر منظور از «شیعهٔ گمنام» و «مدینهٔ پلید»چیست؟

«ناله های گریه آلود آن روح دردمند و تنها را می شنوم. ناله های گریه آلود آن امام راستین و بزرگم را که همچون این شیعهٔ گمنام و غریبش در کنار آن مدینهٔ پلید سر در حلقوم چاه می برد و می گریست.» 0/5

5-بیت « گفت مست : ای محتسب ، بگذار و رو / از برهنه کی توان بردن گرو » با کدام یک از گزینه های داده شده هم مفهوم است؟ 0/5

الف)گفت : دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت : کار شرع کار درهم و دینار نیست

ب)گفت : آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه / گفت در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست

ج)گفت: از بهر غرامت ، جامه ات بیرون کنم / گفت : پوسیده است جز نقشی ز پود و تار نیست

د) گفت : می باید تو را تا خانهٔ قاضی برم / گفت : رو صبح آی قاضی نیمه شب بیدار نیست

6-مفهوم مشترک سروده های زیر را بنویسید.

-شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته مپسند

-دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟ برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟ 0/5

قلمرو ادبی (5 نمره)

1-در بیت زیر ، قسمت های مشخص شده نماد چه مفاهیمی هستند؟

«ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد» 0/5

2- در بیت زیر یک تشبیه مشخص کنید و سپس مشبه و مشبه به آن را مشخص کنید.

«ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران / بیداری ستاره در چشم جویباران» 0/5

3-در کدام بیت زیر آرایهٔ «حسن تعلیل» وجود دارد؟ دلیل خود را بنویسید.

الف)تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبند

ب)گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت به جانت سوگند 0/5

4-در عبارات زیر ، قسمت مشخص شده ،چه آرایهٔ ادبی دارد؟ معنی آن را بنویسید.

3 یک روز دُنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد. 0/5

5-در عبارت زیر واژگان سجع را مشخص کنید/

«هر نفسی که فرو می رود ممد حیات است و چون بر می آید مفرح ذات» 0/5

6-آرایهٔ ادبی ذکر شده در کدام گزینه نادرست است؟

0/5

الف)عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را / سیل یکسان می کند پست و بلند راه را (اسلوب معادله)

ب)آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است (استعاره)

7- برای بیت زیر یک آرایه ادبی بنویسید.(جز تناسب و واج آرایی)

«در عالم پیر هر کجا برنایی است / عاشق بادا که عشق خوش سودایی است»

0/5

8-نام پدید آورندهٔ هر اثر را بنویسید.

الف-تمهیدات ب- فیه ما فیه

0/5

حفظ شعر (1 نمره)

ابیات زیر را با توجه به بخش های «شعرخوانی» کتاب کامل کنید.

1

الف)..... / لبخند گاه گاهت ، صبح ستاره باران

ب)گر در سرت هوای وصال است حافظا / .....

بهار اندیشه هایتان سرسبز باد

نام درس: فارسی۳
تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۰۷

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) فریاد و زاری به صدای بلند ب) می فروش ج) روش، طریق د) باد بسیار گرم و زیان رساننده	
۲	الف) ماوا ب) داروغه ج) اتراق د) حوزه	
۳	باسق و بلند – نفس پیر مغان – شرزه شیر ارغند – مستور و پوشیده	
۴	الف) نهاد ب) معطوف ج) مسند د) متمم	
۵	الف) همان= صفت مضاف الیه ب) کاملا= قید صفت	
۶	الف) فرمانبردار [هستند] حذف به قرینه معنوی ب) نه سور [باد] حذف به قرینه لفظی	
۷	فک اضافه	
۸	ترکیب وصفی= این هوش ترکیب اضافی= محرم هوش	
۹	شش جمله	
۱۰	گزینه ب	
۱۱	گزینه ب	
۱۲	الف) فعل اسنادی ب) وجود ندارد	
الف		
۱	خداوند به عنوان هدیه ی نوروز ، قبایی سبز رنگ از برگها را بر تن درختان پوشانده است	
۲	ای مادر کهن‌سال، نصیحت این فرزند سیاه بخت خود را گوش بده	
۳	برای بازگفت درد اشتیاقم، شنونده‌ای می‌خواهم که دوری از یار را آزموده باشد و دلش از درد و داغ جدایی سوخته باشد	
۴	(محتسب) گفت: برای تاوان، لباست را از تنت بیرون می‌آورم. مست پاسخ داد: لباس من پوسیده و نخ‌نما شده است و دیگر ارزشی ندارد	
۵	هر ملتی که از داشتن نویسندگان و شاعران (اهل اندیشه)، محروم باشد، در گذر روزگار، فراموش خواهد شد.	

۶	بر طرح و نقش عشق آباد ساخته اند.
۷	هنگام طلوع آفتاب کنار قنات بودیم.
ب	
۱	مفهوم بیت مبارزه با سلطهٔ بیگانگان است.
۲	از چاله درآمدن و به چاه افتادن
۳	گزینه ب
۴	شیعهٔ گمنام: منظور شریعتی مدینهٔ پلید: کوفه
۵	گزینه ج
۶	توصیه به مبارزه و قیام علیه ظلم و بیداد و پرهیز از سکوت دارد.
۱	مرغ سحر نماد عاشق غیرواقعی و مدعی و پروانه نماد عاشق واقعی و حقیقی است.
۲	مهربان تر از برگ: تشبیه پنهان، / دلبر (مشبه) همچون بیداری ستاره (مشبه به) است
۳	الف) بیت حُسن تعلیل دارد: شاعر علت بلندی و پنهان شدن قلهٔ دماوند را پشت ابرها، بیزاری و دوری کردن از مردم نادان می داند
۴	چشم زدند کنایه از ترسیدن
۵	حیات و ذات
۶	گزینه ب
۷	برنا و پیر: تضاد / عالم پیر: جانبخشی
۸	الف) عین القضات همدانی ب) مولانا
	الف) آیینه نگاهت پیوند صبح و ساحل ب) باید که خاک درگه اهل هنر شوی

نام و نام خانوادگی نویسندهٔ پاسخ : مهشید خدامرادی امضاء: